

Euskadiko Energia Berriztagarrien Lurralde Plan Sektoriala: Oinarrizko Dokumentua

PARTE-HARTZE MEMORIA

2021/06/15

Aurkibidea

1- SARRERA. DOKUMENTU HONEN XEDEA

2- TESTUINGURUAN JARTZEA. ENERGIA BERRIZTAGARRIEN LPS-A EGITEKO PROZESUAREN BARRUAN GARATUTAKO PARTE-HARTZE PROZESUA

3- PARTE HARTZEKO GAITUTAKO KANALAK ETA PARTE-HARTZEAREN ADIERAZLEAK

4- JASOTAKO IRITZIAK ETA PROPOSAMEN NAGUSIAK

5- ONDORIOAK. PARTE-HARTZEAREN ERAGINA

ERANSKINAK

1. eranskina- Eragileen aldetik jasotako ekarpenak aztertzea

1

SARRERA. DOKUMENTU HONEN XEDEA

Sarrera. Dokumentu honen xedea

Dokumentu honen xedea da Energia Berriztagarrien Lurralde Plan Sektorialaren Oinarrizko Dokumentuari dagokionez gauzatu den parte-hartze prozesuan lortutako emaitzak jendartean aurkeztea.

Parte-hartze prozesua LPSa egiteko hasierako fase batean garatu da; beraz, haren helburu nagusia bikoitza izan da:

- Alde batetik, eragileen eta herritarren iritzia haztatzea Eusko Jaurlaritzak Oinarrizko Dokumentuan planteatzen duen proposamenaren inguruan, zeinak, funtsean, bi gai hauei erantzuten baitie:
  - ❑ JARRAITU BEHARREKO POLITIKARI buruzko proposamena, lurraldean energia berriztagarriak modu antolatuan hedatzen ari direla bermatzeko.
  - ❑ ZONIFIKAZIO IRIZPIDEEI buruzko proposamena, energia berriztagarrien garapena Euskadiko elementu natural eta kulturalekin bateragarria dela bermatzeko.
- Bestetik, LPSa konfiguratzeko jarraitzeko erabiliko diren dokumentuetan sar daitezkeen ekarpenak biltzea.

LPSaren prestaketa-prozesuaren barruan partaidetza noiz planteatu eta gauzatu den (hasierako unea, funtsean, estrategia arloko gaiei heltzen zaiena) eta gaiaren ezaugarriak zein diren kontuan hartuta, erakunde-, gizarte- eta ekonomia-eragileen partaidetzari garrantzi berezia ematea erabaki da. Horretarako, ikuspegi zabal batetik gai horrekin lotura handiena duten eragileak identifikatu dira, modu horretan jatorri eta sentsibilitate guztietako iritzia eta ekarpenak jaso ahal izateko.

Horrez gain, herritarren iritzia ere jaso nahi izan da, zeren eta ulertzen baita herritarrentzat interes handia duen gai batez ari garela eta ahalik eta adostasun handiena lortzen saiatu behar dela Euskadiko giza-garapen jasangarrirako funtsezko 2 elementuren arteko oreka ziurtatzeko: alde batetik, gure ekonomia eta gure gizartea deskarbonizatze beharra, energia berriztagarrien aldeko apustu irmoaren bidez; bestetik, prozesu horrek gure elementu natural eta kulturalak errespetatuko dituela bermatzeko beharra.

Lehenengo kasuan –eragileak-, parte-hartzea zuzenean bideratu da Oinarrizko Dokumentuarekin kontrastatzera eta hobetzeko proposamenak egitera. Herritarren kasuan Oinarrizko Dokumentuak planteatzen dituen gaiei ekitea aukeratu da, baina zeharka, ulertuta Oinarrizko Dokumentua funtsean tekniko dela eta herritar gehienentzat ez dela intuitiboa haren interpretazioa; horregatik, batez ere gizarte-pertzepzioko elementu kualitatiboak eta herritarrentzat garrantzitsuak diren «marra gorriak» identifikatzeko ahalegina egin da, berriztagarrien eta natura-ingurunearen babesaren arteko garapen orekatuari dagokionez.

2

TESTUINGURUAN JARTZEA. ENERGIA BERRIZTAGARRIEN
LPS-A EGITEKO PROZESUAREN BARRUAN GARATUTAKO
PARTE-HARTZE PROZESUA

Euskadiko Energia Berriztagarrien Lurralde Plan Sektoriala

Izaera operatiboko plangintza-figura bat da Lurralde Plan Sektorial bat, esparru sektorial jakin baterako lurraldearen antolamenduari lotutako helburu, gidalerro eta jardunak zehazten dituena.

ZERGATIK DA BEHARREZKOA LURRALDE PLAN SEKTORIAL BAT ENERGIA BERRIZTAGARRIEN ESPARRUAN?

Honako hauek betetzea ahalbidetuko duen energia berriztagarrien hedapena ahalbidetzeko:

- Euskadiko energia berriztagarrien produkzioa gehitzeko helburuak betetzea.
- Hedapen hori modu ordenatu eta planifikatuan egikaritzeko dela bermatzea, herritarren interesak errespetatuz eta lurraldearen ingurumen-balioak zaintzearekin bat etorritik.

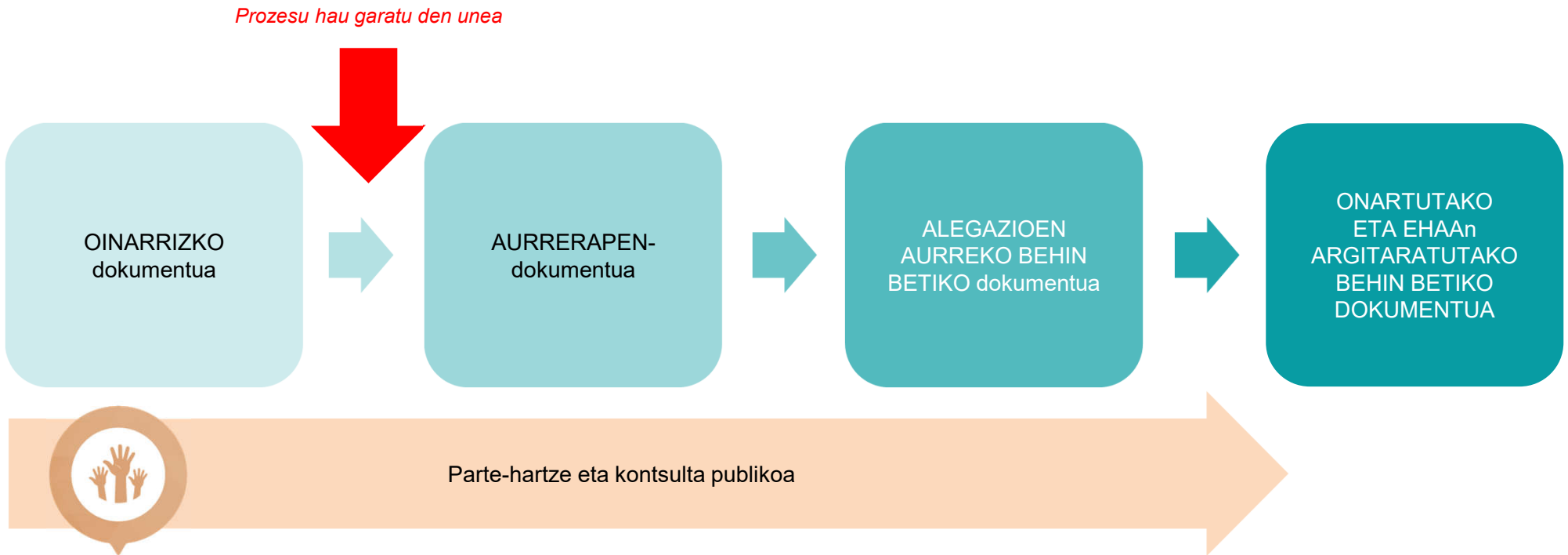
PLAN HAU NAHITAEZ EGIN BEHARRA ADIERAZTEN DUEN ARAUDIA

- 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoaren jasangarritasun ekonomikoari buruzkoa.
- Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betirako onesten dituen uztailaren 30eko 128/2019 Dekretua.

Zer etapa ditu planaren elaborazioak eta nola lotzen da parte-hartze publikoarekin? Zein unetan garatu da prozesu hau?

Zenbait fasetan egituratzen da Lurralde Plan Sektorialaren elaborazioa, modu progresiboan aurrera eginez plana zehazteko, eta planean bertan parte-hartze publikoa zein dagozkion ingurumen-azterlan eta ingurumen-deklarazioak sartuz. Parte-hartzearen ikuspuntutik begiratuta, parte-hartze publikorako nahitaezko gutxieneko baldintza batzuk ezartzen ditu araudiak, beste parte-hartze jarduera batzuk ere sartzeko aukerarekin, hori nahi izanez gero.

Euskadiko energia berriztagarrien LPSaren kasuan, Eusko Jaurlaritzak parte-hartze eta kontsulta publikorako prozesu baten alde egin du, LPSaren zenbait elaborazio-eta onarpen-fasetan luzatuko dena eta legez exiji daitekeenaz haratago doana.

Oinarrizko dokumentuaren bidez parte-hartze publikoa gaindi dezaten aurkezten dituen gaiak

2. fase honetan gainditu behar dute zenbait gai parte-hartze publikoa.

Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailak egindako proposamen estrategikoa kontrastatzeari eta zehazteari begira planteatzen dira bi gaiak ere.

JOKALEKUEN alternatibak

Jokalekuen alternatibak jarraitu beharreko politikari dagokionez energia berriztagarriek hedapen ordenatu bat izan dezaten

IRIZPIDEEN alternatibak ZONAKATZERAKO

Alternatibak Euskadiko energia berriztagarrien garapenerako lurralde-eredua zehazten duten zonakatze-irizpideak ezartzeko garaian

1. gaia: JOKALEKUEN alternatibak

ALTERNATIBAK		DESKRIBAPENA
A-. JOERA-jokalekua:		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Energia-garapen berriztagarria merkatuaren eta teknologien aurrerabidearen arabera garatzen da, sustapen instituzionalik gabe eta energia berriztagarriak bultzatzeko eta arautzeko energia-politikarik gabe. ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA BAZTERTZEA? ⇒ Ez luke ahalbidetuko berriztagarrien produkzio-helburuak betetzea
B- POLITIKA AKTIBOEN jokalekuak	B.1- EGUNGO INSTALAZIOEN HOBEKUNTZA TEKNOLOGIKOA ardatz duen estimulua	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Elementu zaharren ordeztasunagoak eta efizienteagoak jartzea, teknologia bakoitzaren egungo egoerarekin bat datozenak, gaur egun dauden instalazioetan ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA BAZTERTZEA? ⇒ Ez du helburuak lortzea ahalbidetzen + gaur egun dauden kokapen batzuetan birpotentziazioa egungo teknologiarekin egiteko zailtasuna, murrizketa orografiko, tekniko edota ingurumen-arlokoak direla eta
	B.2- PRODUKZIO INDUSTRIALEKO instalazioak ardatz dituen estimulua	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Produkzio industrialeko instalazioetan oinarritutako garapena, autokontsumoaren garapena kontuan izan gabe ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA BAZTERTZEA? ⇒ Ingurumen- eta gizarte-arloko arrazoiak = banaketa-sare berriak (urruneko landaguneetara iristeko zailtasunarekin) + lurzorua okupazioa handiagoa
	B.3- AUTOKONTSUMOAN oinarritutako estimulua + PRODUKZIO INDUSTRIALEKO instalazioak GAUR EGUNGO ENERGIA-KOSTU PAREKATU ONENEKIN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Autokontsumoaren estimulua + egungo energia-kostu parekatu onenak (LCOE) dauzkaten teknologiak ardatz dituzten energia-instalazioen garapena ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA BAZTERTZEA? ⇒ Gaur egun errentagarrienak diren teknologia berriztagarriak (eolikoa eta eguzki-energia fotovoltaikoa) soilik garatuko lirateke, etorkizunean garatu ahalko diren beste teknologia batzuk alde batera utzita
	B.4- AUTOKONTSUMOAREN sustapena + PRODUKZIO INDUSTRIALEKO MIXA TEKNOLOGIA BAT BAINO GEHIAGOREKIN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Aurrekoaren antzekoa (B.3), baina teknologia bat baino gehiago hartzen ditu barnean, heldu eta finkatuekin hasi eta oraindik ere garapen-fasean daudenekin buka ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA? ⇒ Produkzio-helburuak betetzea ahalbidetzen da etorkizunari begira aukera bat izan daitezkeen teknologien I+G+B bultzatzearekin batera

2. gaia: IRIZKPIDEEN alternatibak ZONAKATZERAKO

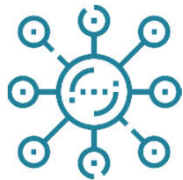
ALTERNATIBAK	DESKRIBAPENA
<p>B.4.1- Ikuspegi DESARROLLISTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Araudi aplikagarrian debeku zorrotz eta espresuak dituzten guneak hartuko dira soilik aprobetxamendu berriztagarritik baztertutako gunetzat, eta hori horrela, gainerako lurraldea egokia litzateke energia-instalazio berriztagarriak kokatzeko, horretarako baliabideak izanez gero betiere ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA BAZTERTZEA? ⇒ Ingurumen-alderdiei dagokienez sustapen bakoitzaren bideragarritasuna proiektu-fasera erabat delegatzea eskatzen du, eta horrek nolabaiteko segurtasunik eza juridikoa ekar dezake instalazio berriztagarrien ingurumen-izapidetzeetan + ez zaio egokitzen ingurumen-balioekin eta lurralde bakoitzeko errealitatearekin bateragarria den garapen bati.
<p>B.4.2- Ikuspegi JASANGARRIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Lurralde bakoitzaren harrera-gaitasuna eta energia berriztagarriaren mota bakoitzerako ingurumen balioen kalteberatasun propioak balioesten ditu + Arriskuaren kudeaketarako 2000. urtean EBn onartutako ingurumen-zuhurtziaren printzipioa aplikatzen du + Gune optimoak ezarriko ditu, eta preskripzio batzuk ere ezarriko ditu proiektu berriztagarrien ondorioen ingurumen-ebaluaziorako, plan orok izan beharreko alde aurreko izaera estrategikoa betez ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA? ⇒ Zalantzak murrizten ditu eta segurtasun juridikoa gehitzen du ekimen pribatua sustatuz, energia berriztagarri bakoitzaren potentzial optimoa lotutako bere onura guztiekin (BEGen emisioen murrizketa, energia-independentsia, landa-garapena eta populazioa finkatzea, eta abar) garatu ahal izateko moduan, Euskadiko ingurumen- eta lurralde-balioen kontserbazio egokia alde batera utzi gabe
<p>B.4.3- Ikuspegi KONTSERBAZIONISTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZERTAN DATZA? ⇒ Gune oso jakin batzuetara murrizten du ikuspegi honek energia berriztagarrien garapena, ulertzen baita instalazio berriztagarrien intzidentzia ez dela ingurumen-balioen zati handi batekin bateragarria, ingurumen-efektu garrantzitsurik ez dagoela bermatzen duen ebaluazio bat alde aurretik eginez gero energia-instalazio horiek egikaritzeko posibilitatea zenbaitetan alboratzen duen irizpide bat ezarriz, alde aurretik finkatzen baita ingurumen- eta lurralde-balioen kontserbazioa bermatu ezina. ▪ ZERGATIK PROPOSATZEN DA BAZTERTZEA? ⇒ Energia berriztagarrien garapena murrizten du, energia horien berezko onurak gabetuz eta ekonomia karbonizatu baten efektu negatiboak indartuz, horrek azkenean ingurumen-inpaktu handia eragiten duelarik, atmosferarako BEGen emisioak iraunarazteak eragindako klima-aldaketaren ondorioz. Paradoxa bat gerta liteke, hots, alternatiba kontserbazionistak ingurumen-inpaktu murrizketarik ez eragitea, balio batzuk zorrotz kontserbatzen saiatzean kalte nabarmena eragiten baitzaie beste balio batzuei

3

PARTE HARTZEKO GAITUTAKO KANALAK
ETA PARTE-HARTZEAREN ADIERAZLEAK

Parte hartzeko gaitutako kanalak eta parte-hartzearen adierazleak

Parte hartzeko 3 kanal gaitu dira (*), argi bereizitutako 2 kolektibori zuzenduta:

ERAGILEAK

ONLINEKO FORMULARIOA, IRITZI ETA EKARPENEI BURUZKOA, OINARRIZKO DOKUMENTUA AURKEZTEKO TAILERREN OSTEAN

Helburua iritzi eta ekarpen horiek idatziz jasotzea zen, Oinarrizko Dokumentua eragileekin (tipologiaren arabera bananduta) egindako tailerretan aurkeztu ostean. Tailerrotan, halaber, hasierako gune bat egon zen LPSa idatzi duen taldeari galderak egiteko, eta amaierako beste bat Jaurlaritzak Oinarrizko Dokumentuaren bidez ezartzen zuen proposamenaren lehen balorazioa egiteko.

Toki erakundeei dagokienez, EUDELEk, horien ordezkari gisa, parte hartzeaz gain, 2 tailer antolatu dira EAEko udal guztiei irekita.

Tailerrek 2 orduko iraupena izan dute eta maiatzaren 3tik 19ra bitartean gauzatu dira. Guztira, 9 tailer egin dira eta 47 eragilek eta 109 pertsonak hartu dute parte. Parte hartutako eragileetatik, 16k bete dute onlineko formularioa (20 formulario)

Horrez gain, tailerretan parte hartu ez zuten beste zenbait udalek ere bete dute formularioa, udal talde politikoka (guztiak -H Bildukoak), guztira 130 formulariotara iritsi arte.

Bat datozen proposamenak multzokatu ostean, guztira 91 proposamen aztertu dira.

HERRITARRAK

DEBATE IREKIA IREKIAN

Irekian edozein herritarri irekitako debatea aurkeztu eta ahalbidetu da, eta horren bidez ez da ekarpenik jaso.

FOCUS GROUPS HERRITARREKIN

Focus groups-ek helburu izan dute herritarren iritzia zenbait elementu kualitatibo identifikatzea, energia berriztagarrien sustapenaren eta lurraldeko ingurumen-balioen babesaren arteko orekari buruz.

Lurralde Historiko bakoitzeko focus group bat gauzatu da, lurralde bakoitzeko errealitatearen arabera egon daitezkeen elementu bereizgarriak identifikatze aldera. Focus group-ek osiera heterogeneoa izan dute partaideen adinari eta sexuari dagokienez. Focus group bakoitzak 2 ordu iraun du. 24 pertsonak hartu dute parte: 8 pertsona focus group eta lurralde historiko bakoitzeko.

(**) Horietaz gain, Eusko Jaurlaritzaren Erregistro Elektronikoko Orokorren bidez beste 3 ekarpen jaso dira eta analisia barruan sartu dira horiek ere.*

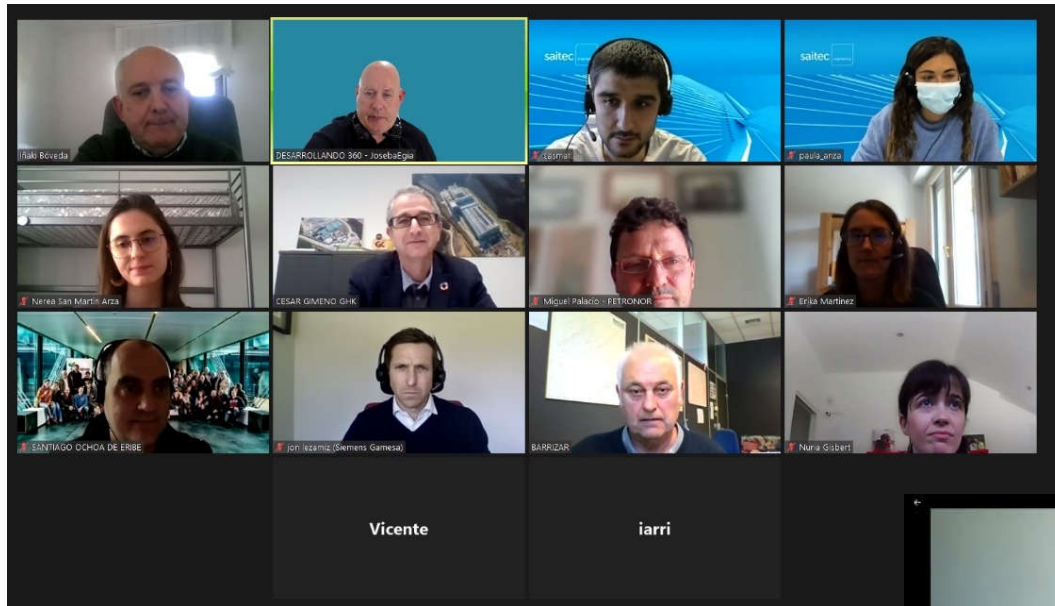
ERAGILEEKIN EGINDAKO TAILERREN ZERRENDA

Eguna eta Ordua	Erakundeen tipologia	Parte hartutako eragileen kopurua(*)	Partaideen kopurua
Maiatzaren 3an, 09:00etatik 11:00etara	Eusko Jaurlaritzako sailak eta erakundeak	1	10
Maiatzaren 3an, 16:00etatik 18:00etara	Elkarteen sektorea (ingurumen- eta gizarte-eremuak)	6	7
Maiatzaren 5ean, 09:00etatik 11:00etara	Foru Aldundiak (profilak: lurralde-antolamendua, natura-ingunearen jasangarritasuna eta sustapen ekonomikoa) eta EUDEL	4	13
Maiatzaren 5ean, 12:00etatik 14:00etara	Enpresa- eta sindikatu-erakundeak	5	5
Maiatzaren 5ean, 16:00etatik 18:00etara	Euskal energia-sektoreko enpresak	9	10
Maiatzaren 6an, 09:00etatik 11:00etara	Unibertsitatea	3	3
Maiatzaren 6an, 12:00etatik 14:00etara	Klusterrak, elkargo profesionalak eta adituak	6	10
Maiatzaren 18an, de 12:00 a 14:00	Bizkaiko eta Álava-Arabako Udalak	7	8
Maiatzaren 19an; 09:30etatik 11:30era	Gipuzkoako Udalak	6	6
GUZTIRA		47	109

(*) Hainbat sailek parte hartu duten erakundeen kasuan, eragile bakartzat hartuta zenbatu dira.

FOCUS GROUPESEN DATAK ETA PARTAIDEEN PROFILA

Adierazleak	ARABA Focus groupa	BIZKAIA Focus groupa	GIPUZKOA Focus groupa
Data	Maiatzaren 4an, 18:00etatik 20:00etara	Maiatzaren 5ean, 18:00etatik 20:00etara	Maiatzaren 6an, 18:00etatik 20:00etara
Partaideen kopurua	8	8	8
Emakumezkoak (%)	%50	%50	%50
Gizonezkoak (%)	%50	%50	%50
18 eta 35 urte bitartekoak (%)	%25	%38	%38
36 eta 60 urte bitartekoak (%)	%50	%50	%50
61 urtetik gorakoak (%)	%25	%13	%13

4

JASOTAKO IRITZIAK ETA PROPOSAMEN NAGUSIAK

ERAGILEEN aldetik jasotako IRITZIAK ETA PROPOSAMENAK

LPSaren EGOKITASUNARI dagokionez

Adostasun argia dago Euskadin energia berriztagarriak garatzearen eta modu antolatuan garatzearen garrantziari buruz, hori dela-eta, eragile gehienek egoki jotzen dute LPSa egitea.

LPSaren IRISMENARI dagokionez

Oinarrizko Dokumentuan bertan LPSaren irismena berriztagarrien instalazioaren lurralde-antolamendurarekin zerikusia duen horretara bakarrik mugatzen dela argi geratzen bada ere, eta eragileekin egindako tailerretan maiz errepikatu den zerbait bada ere, eragileen aldetik jasotako iritzi eta proposamenetatik ondoriozta daiteke eragile askori LPSaren irismena handiagoa izatea gustatuko litzaiekeela, ezar litezkeen instalazio zehatzak zehazteko mailara ere heltzea proposatzeraino.

JARRAITU BEHARREKO POLITIKARI dagokionez

- Jaurlaritzak proposatutako hautabidearen batez besteko balorazioa, behin eragileen pisua haztatuta, ertain-altutzat jo daiteke, udalen eta udal-talde politikoen segmentuan izan ezik, horien balorazioa kritikoagoa baita. Horren harira, kontuan hartzekoa da galdetegia bete duten udal eta udal-talde politiko gehienak ildo ideologiko jakin batekoak direla, eta, horregatik, iritzi eta ekarpen horiek, erabat baliozkoak badira ere, ezin dira estatistikoki Euskadiko udal-errealitate politikoaren adierazgarritzat hartu.
- Adostasun handia dago autokontsumoa sustatzearen beharrari buruz, eta, maiz, lan-ildo hori komunitate energetikoen berariazko sustapenarekin lotzen da.
- Era berean, handia da adostasuna egun dauden berriztagarrien instalazioen eguneratzea eta berrindartzea lehenesteari eta I+G+Bra bideratutako instalazioak sartzeari dagokionez.
- Aitzitik, ardua handiagoa dago landa-eremuarekin eta natura-ingurunearen babesarekin lotura duten eragileen kasuan, batez ere autokotsumoaz haratago doazen ekoizpen-instalazioak sortzearekin zerikusia duenari dagokionez.

ZONIFIKAZIO IRIZPIDEEI dagokionez

- Jaurlaritzak proposatutako hautabidearen batez besteko balorazioa, behin eragileen pisua haztatuta, ertaintzat jo daiteke, udalen eta udal-talde politikoen segmentuan izan ezik, horien balorazioa kritikoagoa baita. Ildo horretatik, aurreko atalean egindako ñabardura bera egin behar da hemen ere.
- Oinarrizko Dokumentuan bertan berariaz jasota badago ere eta tailerretan maiz errepikatu den zerbait bada ere, eragileek adierazten dute LPSak barnean hartu behar dituela antolamendu- eta babes-tresnetan ezarritako ingurumen-muga eta kautelazko neurri guztiak. Ez bakarrik indarrean dauden tresnena, baita egiten ari direnena ere.
- Jasotako proposamenen zati esanguratsu batek irizpide zehatzak planteatzen ditu, energia berriztagarrien mota bakoitzaren bazterketa-eremuak eta lehentasunezko instalazio-eremuak identifikatzeko kontuan hartu beharko lirakekeenak.

HERRITARREN aldetik jasotako IRITZIAK ETA PROPOSAMENAK

Energia berriztagarrien KONTZEPTUARI ETA GARAPENARI dagokienez

- Herritarrekiko saioak hasi bezain laster, agerian geratu da dagoen ezjakintasun handia energia berriztagarriek zer esan nahi duten eta zer dakarten adierazteko orduan. Zeintzuk hartzen diren halakotzat eta zer suposatzen duen kalifikazio horrek.
- Diskurtsoak, funtsean, haize- eta eguzki-energiak ditu ardatz, ordezeko energia-iturri ezagun gisa. Gainerako energia berriztagarriak ia ezezagunak dira bertaratu diren pertsona gehienentzat.
- Oro har, parte-hartzaileek petroleoaren kontsumoaren alternatiba gisa aurkezten dituzte energia berriztagarriak, baina ia diskurtso “onbera” batetik, gai horri lotutako ezagutza teknikoan gutxi oinarrituta. Halaber, ingurumena zaintzeko energia horiek ohiko energiak baino aukera hobea direlako ustea dago. Hain erasokorrak ez diren eta ingurunea eta pertsonak gehiago errespetatzen dituzten energiatzat hartzen dira.
- Alde positiboa lotzen da hidrokaburoen eta beste energia mugatu batzuen alternatiba izan daitezkeelako uste sendoarekin, zeren eta energia berriztagarriek ez agortzeko ahalmena egotzen baitaie. Hala ere, zenbait galga edo beldur antzematen zaizkie parte-hartzaileei.
- Beldur horietako lehenengoa da energia mota honen garapena enpresa elektrikoetan dagoen mesfidantza handiarekin lotzen dela, aurreuposatzen eta suposatzen baita pertsona guztientzat benetan eskuragarriak diren energia-iturriak garatzea eragozten duten estrategia ilunak daudela. Behin eta berriro adierazi den kezka da energia berriztagarrien garapena enpresa pribatuen menpe egoteak garapen eskasa eta errentagarritasun ekonomikoak bakarrik eraginda ekarri ahal izatea, hau da, lurralderako trantsizio energetikoko prozesu bati ekiteko beharrak eragindakoa ez izatea. Ekimen publikoaren inplikazio sendoaren aldeko apustua egiten da, errentagarritasuna agerikoa ez den bitartean, garapena enpresa pribatuen esku bakarrik utzi barik.

Energia berriztagarrien KONTSUMOARI ETA EKOIZPENARI dagokienez

- Etxeetako instalazioen efizientziari eta eraginkortasunari lotutako arazoak aipatzen dira, erabiltzaile-mailan (eguzki-plakak, batez ere)
- Hain epe luzerako amortizazioak, instalatzeko dauden oztopoek eta aldaketa legal eta administratiboek animo handiena duten pertsonen ere kentzen diete pizgarria. Gainera, nolabait, energia berriztagarriek etxeetako premiak benetan autohornitu ahal izateko behar besteko energia sortzen ez dutelako sententzia dago. Etxe partikularren kasuan autohornikuntza benetako aukera posibletzat hartzen ez bada, ezta auzokide komunitateen kasuan ere, energia berriztagarrien iturrien instalazioa ez da aukera interesgarria izango. Izan ere, enpresa energetikoekiko askatasuna litzateke autohornikuntzarako eragileetako bat.
- Energia berriztagarriak ezartzeko beste galga bat behar den hasierako inbertsioan (instalazio-kostua) datza, zeren eta ia zuzeneko etekina lortzen ez bada gastu ez beharrezkotzat jotzen baita. Ildo horretan, erakundeek instalazioen kostuaren zati bat ordaindu ahal izatea proposatu da.
- Enpresa elektrikoek ekoiztutako energiaren (berriztagarria izan zein ez izan) fakturazioari eta prezioari dagokienez, babesgabetasun handia antzematen da kontsumitzaileengan, elektrizitatearen kostua ez baita ezagutzen, are gutxiago berriztagarrien kasuan. Engainu-sententzia hautematen da soberakinaren erosketa, salmenta eta kudeaketa enpresa elektriko handiekin kudeatzeko moduari buruz, betiere enpresak jarritako baldintzapean baitago.

ZONIFIKAZIOARI dagokionez

- Lurraldeko hainbat tokitan atomizatutako instalazioen aldeko apustua egiten da, instalazio handien alde baino gehiago, ekosistemetan, bizi-kalitatean eta naturaren zaintzan eragin handirik izan ez dezaten.
- Kezka handia dago energia berriztagarrien instalazioen eta inguruan bizi diren pertsonen bizi-kalitatearen arteko bizikidetzagatik.
- Alde batetik, instalazio horiek ingurumenerako onuragarriak direla ulertzen da, ez-mugatuak eta hain inbaditzaileak ez direlako, baina, bestetik, biomasaren bidez energia ekoizteak, adibidez, inguruko biztanleentzat kaltegarriak diren emisioak sortzen ditu. Horren ildotik, instalazio berrietatik hurbil daudenentzat kezkarria da arlo honi eta, beraz, energia horien garapenak osasunean dituen ondoriei buruzko ikerkuntza oraindik hasi berria izatea.
- Era berean, instalazio eolikoak eta biodibertsitatea batera egoteak, eta jarduketa-eremuetako inpaktuak sortutako kezka ere aipatu dira; izan ere, badirudi eragin handia dutela animalien bizitzaren garapenean eta, bereziki, hegaztien segurtasunean.
- Halaber, lehen nekazaritza zaintzen zen lekuetan eguzki-baratzeak jartzeko laborantza-lursailak erostearen arriskua ere aipatu da.
- Ingurumena defendatzeko eta biotopoak erreserbatzeko kezkaren ostean, baliabide berriztagarriak etxetik hurbileko espazioetan instalatzeagatik ere kezka-diskurtsoa sortu da. Energia berriztagarrien instalazioak, industria-mailan, inbaditzailetzat jotzen dira. NIMBIS ezagunak energia berriztagarriak ere badira. “Igeldoren beste aldean jar dezatela, Donostiatik ikusten ez den tokian, oso itsusi geratuko litzatekeelako eta turismoarentzat txarra izango litzatekeelako”.
- Azkenik, energia berriztagarriko gune handiak edo parkeak instalatzearen ondorioen inguruko zalantza planteatu da. Eolikoak, eguzkikoak, edo dagozkion instalazioak izan, nahiz eta forma zehaztu ez, jabetza publikokoak izan behar dira, energia berriztagarriko sarbidea bermatzeko. Linea elektrikoak edo telefono-konexioa hasiera batean modu publikoan egin zen bezala, instalazio horiek modu berean kudeatzeko aukera mahaigaineratu da.

Energia berriztagarrien IKERKETARI ETA GARAPENARI dagokienez

- Administrazio publikoari esleitzen zaizkio Euskadin energia berriztagarriak garatzeko ekimena eta bitartekoak jartzeko beharra eta erantzukizuna. Neurri batean, bizi-kalitatearen eta ingurumenaren hobekuntzari zuzenean lotutako I+G jardueratzat hartzen dira, eta balio horiek Administrazioak sustatu eta garatu behar dituela ulertzen da, enpresa pribatuak ez baitu interes altruistarak balio horien gainean.
- Gainera, horrelako jarduerak eta energia-iturriak ezartzea eta garatzea sustatuko eta erraztuko duten dirulaguntza-lerro handiak abiarazteko premia sumatu da.

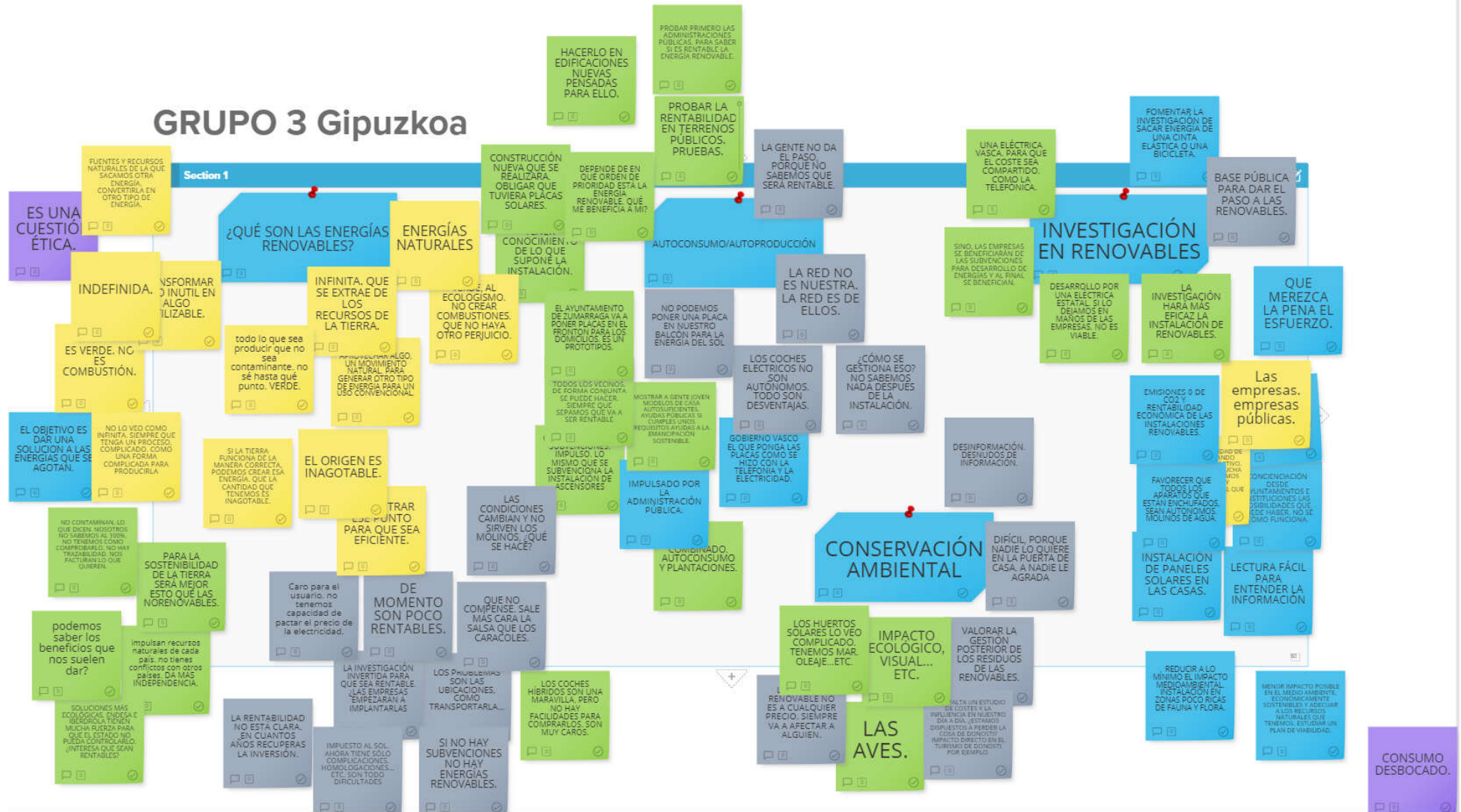
LURRALDE-IKUSPEGIA

Oro har, ez da diskurtso bereizgarririk ikusten 3 lurraldeen artean. Agian, desberdinasunik handiena topatzen da landa-ingurunetik eta ingurumenaren zaintzatik sortzen diren bizipenen eta hiritik sortzen direnen artean, energia berriztagarriak aurrezteko eta energia-enpresekiko balizko independentzia lortzeko tresnatzat hartzean.

GRUPO 3 Gipuzkoa

5

ONDORIOAK. PARTE-HARTZEAREN ERAGINA

Ondorioak. Parte-hartzearen eragina

1. Parte-hartzearen irismenaren ikuspegitik, partaidetza gogobetegarritzat jo dezakegu (bai kuantitatiboki, bai kualitatiboki) eragileei dagokienez, eta erdi-mailakotzat, herritarrei dagokienez (parte-hartze urria termino absolutuetan baina aberatsa focus groups-en bidez lortutakoari dagokienez).
2. Partaidetza-prozesua baliagarria izan da gai honek gizartean duen garrantziaz gain, Planaren prestaketaren hasierako momentuetatik bertatik parte-hartzea txertatzearen garrantzia ere azpimarratzeko.
3. Halaber, ekarpen zehatzak jasotzeko balio izan du prozesuak, bai Jaurlaritzaren proposamenaren zenbait elementuren idazketa hobetzeko beharrari dagokionez, bai Plana egiteko prozesuaren hurrengo fasean (Aurrerapen Dokumentua) eragileek planteatutako hainbat proposamen txertatzeari eta, Oinarrizko Dokumentuan jasota bazeuden ere, eragileek eta herritarrek bereziki aipatu dituzten beste zenbaiten garrantzia gogorazteari dagokionez.
4. Metodologiaren ikuspegitik, parte hartzeko atondu diren tresnak egokiak izan direla uste da, prozesuaren zein fasetan gauden kontuan hartuta. Bereziki garrantzitsutzat jotzen da focus groups-ak herritarrekin antolatzea, tresna horrek partaidetza lasaiagoa eta sakonagoa ahalbidetu baitu.
5. Eragileei dagokienez, batez ere, baina baita herritarrei dagokienez ere, nolabaiteko pazientzia-falta antzematen da Aurrerapen Dokumentuak jasotzen dituen mapak eta irizpideak egiaztatzeko. Izan ere, une horretan askoz sakonago aztertu eta landu ahal izango da Planak proposatzen duen antolamendu-eredua.
6. Horren ildotik, dagoeneko identifika daiteke parte-hartzearen hurrengo faseak informazio-dimentsio eta lurralde-dimentsio argiak izan behar dituela, alde batetik, eskualde bakoitzean zonifikazio zehatzari buruzko informazioa emateko, eta, bestetik, lurrari estuago lotutako ekarpenak jaso ahal izateko.

ERANSKINAK

1. eranskina

Eragileen aldetik jasotako ekarpenak aztertzea

JARRAITU BEHARREKO POLITIKARI BURUZ jaso diren ekarpenak

OHARRA: Ekarpenak hitzez hitz jasotzen dira hemen, (*) bidez markatutakoak izan ezik. Halaber, egin diren hizkuntza berean jasotzen dira.

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
A01	Lurralde Plangintzaren eta Hiri Agendaren Zuzendaritza- Eusko Jaurlaritza	Resulta imprescindible un análisis sistemático de la repotenciación energética en las instalaciones actuales de energías renovables y especialmente en los parques eólicos existentes	Berrindartzea Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren funtsezko ataltzat hartu da.
A02	EZE BARRIZAR KOOP. ELK. TXIKIA	Más generación distribuida como forma de repartir la riqueza	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren funtsezko ataltzat hartu da.
A03	EZE BARRIZAR KOOP. ELK. TXIKIA	Impulsar las comunidades energéticas es un objetivo europeo	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren funtsezko ataltzat hartu da.
A04	EZE BARRIZAR KOOP. ELK. TXIKIA	Generación eléctrica con biomasa hasta 2,3 MW por criterios medioambientales	LPSak posibletzat hartzen du ekimen mota hori, baina baita instalatutako potentzia handiagoko beste batzuk ere, baldin eta eskatzen diren ingurumen-baldintzak betetzen badituzte.
A05	EZE BARRIZAR KOOP. ELK. TXIKIA	Microhidráulica con recuperación de paso de peces. Arquímedes. S-Parcs	LPSak posibletzat hartzen du ekimen mota hori, baldin eta eskatzen diren ingurumen-baldintzak betetzen baditu
A06	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	Necesidad de impulsar el autoconsumo en la industria y en edificios para aprovechar el espacio disponible. También, en función de su desarrollo tecnológico (que a 2030 ya debería estar bastante maduro), la eólica y la fotovoltaica flotantes. En general, buscar fórmulas para aprovechar el espacio disponible, con la menor ocupación de terreno natural y la realización de actividades en el punto de generación (por ejemplo, zonas de cultivo con fotovoltaica). Ello podría facilitar la aceptación social. Y también, por su carácter innovador, permitirá la atracción de fondos, que de otra forma se irán mayoritariamente a zonas con mayor irradiación solar o velocidad de viento	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren ataltzat hartu da. Espazio naturalaren babesa Eusko Jaurlaritzaren proposamenaren beste funtsezko irizpideetako bat da eta horri eutsi egingo zaio LPSa zehaztean
A07	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	Agrofotovoltaica: es una forma de aprovechar al máximo las infraestructuras, sobre todo si son de gran escala, porque podría vincularse a la figura de las comunidades energéticas rurales y buscar sinergias con estas zonas	Azpiegiturak ahal den gehien aprobetxatzea instalazio mota horiek diseinatu, eraiki eta eraisteko jarraibideetan dago jasota
A08	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	Fotovoltaica flotante (se recoge una referencia en la página 7 del documento base (11 del pdf), pero parece que habría que reforzar el mensaje, para el aprovechamiento del espacio	LPSak posibletzat hartzen du ekimen mota hori, baldin eta eskatzen diren ingurumen-baldintzak betetzen baditu.

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
A09	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	Se echa en falta referencias a comunidades energéticas como ámbito potencial de desarrollo de renovables, especialmente en materia de autoconsumo, que es uno de los dos grandes pilares del escenario que se plantea	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren ataltzat hartu da. Komunitate energetikoei buruzko aipamen zehatza interesgarria izan daiteke lan-ildo moduan, baina LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A10	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	a) Se observa asimetría en los umbrales de temperatura que se dan para clasificarla. Por un lado, en la presentación y el documento base se habla de un límite entre media y alta entalpía de 150°C, mientras que en el Plan de Geotermia 2017-2020 se diferenciaba a partir de 180°C. Aunque tal vez haya habido un cambio de criterio por parte del EVE, tal vez sería bueno matizar el cambio, o en cualquier caso asegurar un mismo criterio. Por otro lado, en la presentación se habla de un umbral mínimo para la baja entalpía de 30°C que en el documento base no se menciona, aunque al ser por abajo no tiene mayor importancia. En cualquier caso, los límites 30-100-150 son consistentes con la guía del IDAE. b) De esa guía del IDAE, se puede añadir como argumento de apoyo a la I+D que la CAPV presenta zonas no solo con recursos de baja temperatura, sino con áreas con potenciales consumidores (figura 7.34), lo que favorece su inclusión en el plan al margen del tema de la mejora tecnológica que se señala. c) en el documento base se podría mejorar la redacción del párrafo en el que se descarta el uso de la geotermia de alta entalpía, porque suena un poco raro. Y volviendo sobre el Plan de Geotermia 2017-2020, se puede hacer referencia a él porque ahí ya se consideraba un potencial bajo para el País Vasco y se renunciaba a su uso (es decir, la justificación podría estar basada en los trabajos previos hechos por el EVE)	Oinarrizko Dokumentuan jasotako balioak gutxi-gorabeherakoak dira. Ekarpene horiek kontuan hartuko dira Aurrerapen Dokumentua idaztean
A11	SPRI	Desde SPRI, nos parece que la política propuesta en la más adecuada, en tanto que combina la producción industrial con el autoconsumo y la implantación de tecnologías maduras con otras en fase de desarrollo, lo que permitirá impulsar la I+D+I del sector energético en Euskadi.	Hain zuzen ere, politika horri eutsiko zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.
A12	EHU/UPV	Optar por un modelo con un fuerte fomento del autoconsumo	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren funtsezko ataltzat hartu da.
A13	EHU/UPV	En las instalaciones de producción industrial, fomentar de manera prioritaria aquellas de menor tamaño (inferior a 10 MW, p.e.), promoviendo además la participación social en las mismas	LPSak ezin ditu instalazioak tamainaren arabera lehenetsi, nahiz eta praktikan ezartzen dituen ingurumen-baldintzek lagunduko diote instalazio-mota honi. Gizartearen parte-hartzeari buruzko aipamen zehatza interesgarria izan daiteke lan-ildo moduan, baina LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da.
A14	Euskadiko Energia Klusterra	En la página 16 del Documento Base presentado se propone añadir a los objetivos de la planificación el siguiente: "Fomento de las cadenas de valor renovables en Euskadi a través de la implantación de tecnologías desarrolladas y/o suministradas por empresas locales"	Ekarpene hori kontuan hartuko da Aurrerapen Dokumentua idaztean.
A15	Euskadiko Energia Klusterra	En la página 17 del Documento Base presentado se propone modificar la redacción del 5º punto de las "Directrices Hoja de ruta PTS EERR" quedando de la forma siguiente: "Aplicación de tecnologías innovadoras e impulso de la I+D"	Ekarpene hori kontuan hartuko da Aurrerapen Dokumentua idaztean

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
A16	Euskadiko Energia Klusterra	En la página 20 del Documento Base presentado se propone modificar la expresión "mix instalaciones energéticas renovables de producción industrial con diversas tecnologías" del Escenario B.4 por otra que refleje con mayor claridad el sentido y contenido de la misma, es decir: instalaciones a gran escala ("utility-scale") o de alta potencia instalada, que incluyan no solo las tecnologías más competitivas en CAPEX sino también aquellas con potencial de desarrollo y que representen oportunidades de negocio para el tejido industrial local	Ekarpen hori kontuan hartuko da Aurrerapen Dokumentua idaztean
A17	IHOBE, Udalsarea 2030en Idazkaritza Teknikoa, udalerrri jasangarrien euskal sarea	En todo caso, habría que presentar y contrastar dicha alternativa directamente con los propios ayuntamientos que son los directamente afectados en cualquiera de las decisiones y los que presentan mayor preocupación respecto a la ocupación de los suelos, costas, cubiertas de edificios, etc, Esto contribuiría a generar un ambiente de mayor aceptación y consenso en torno al nuevo PTS, enriqueciéndolo con visiones diferentes.	Parte-hartze prozesuaren fase honetan 3 tailer egin dira tokiko ikuspuntu honekin. Tokiko partaidetza hori Aurrerapen Dokumentuaren fasean indartzea aurreikusita dago, izan ere, dokumentu horrek zonifikazio-proposamen bat jasoko du jada.
A18	BFA Ingurumenaren Zuzendaritza Nagusia	Más conveniente la denominación Fomento del autoconsumo distribuido + mix de producción no distribuido.	Ekarpen hori kontuan hartuko da Aurrerapen Dokumentua idaztean
A19	ENHE	Elektrifikazioari bakarrik erantzuten dio	LPSak barne hartzen ditu bai helmuga elektrikoa duten energia berriztagarriak bai helmuga termikoa dutenak.
A20	ENHE	Petroleoarekiko dependentziari ez dio erantzuten	Izan ere, menpekotasun hori murriztea da LPS hau egitearen arrazoietako bat
A21	ENHE	Ez du egoerarik txarrena aintzat hartzen (petroleo, gas, uranio edo ikatzik gabeko eszenatoki bat, alegia)	LPSak ez du aukera balioduntzat hartzen hautabide kontinuista , zeren eta ez bailuke ahalbidetuko aurreikusitako deskarbonizazio-helburuak lortzea
A22	Etxebizitza, Lurzoru eta Arkitektura Zuzendaritza. Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Saila	Aunque el Plan propone desarrollar como parte de la POLÍTICA A SEGUIR el autoconsumo, no concreta cómo se va a impulsar el autoconsumo residencial (a pequeña o gran escala), centrándose principalmente en la producción de EERR mediante parques de producción no vinculados a esta modalidad. No existen actuaciones directas en este ámbito, como podría ser el impulso a la implantación de EERR en el entorno edificado, o redes de barrio con producción de proximidad	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren funtsezko atalatzat hartu da. Hala ere, autokontsumoak lurralde-mailan eragin esanguratsurik ez daukanez, haren antolamendu zehatza ez da LPSaren xedea.
A23	IHOBE	En la parte de desarrollo tecnológico tener en cuenta todo el ciclo de vida de las instalaciones, residuos generados, materiales críticos a reutilizar, integrar el concepto de economía circular desde el diseño	Aurreikusta dago. LPSa egiten den bitartean mantendu eta zehaztuko da
A24	IHOBE	En la parte de ocupación del suelo, minimizar la artificialización y el consumo de suelo natural	Printzipio hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egitean eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
A25	Makatzak Arratiako Eokologistak Elkartea	La prácticamente inacción por parte de la Administración en los últimos 10 años no se puede convertir ahora en prisas para una implantación desordenada	Hain zuzen ere, LPSa ezarpen antolatuago bat ahalbidetuko duen tresnatzat hartzen da.
A26	Makatzak Arratiako Eokologistak Elkartea	Promuevan proactivamente el autoconsumo y las comunidades energéticas en las comarcas como la de Arratia	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren ataltzat hartu da. Komunitate energetikoei buruzko aipamen zehatza interesgarria izan daiteke lan-ildo moduan, baina LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da.
A27	Makatzak Arratiako Eokologistak Elkartea	Inicien un debate público con garantías acorde con la normativa en vigor y el Convenio de Aarhus	Partaidetza Publikorako Programa bat dago, martxoaren 24ko 46/200 Dekretuan jaso, LPSaren lanketaren faseetan zehar partaidetza ahalbidetzen eta sustatzen duena.
A28	Nekazaritza Saila – Arabako Foru Aldundia	Tal cual está formulado, es un concepto demasiado general	Oinarrizko Dokumentuak funtsezko zenbait alderdi estrategiko proposatzen ditu, LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan zehaztu beharko direnak.
A29	Siemens Gamesa Renewable Energy	Sería importante repartir el objetivo de generación renovable en función del recurso disponible en Euskadi para ser más eficientes. Eólica preponderante sobre las demás como la solar fotovoltaica. La fotovoltaica preponderante en autoconsumo o generación distribuida. Biomasa para redes de calor	Oinarrizko Dokumentuak kontuan hartu du errekurtoa egiteko aukera dagoela proposatutako politikaren mixa zehazteko. Energia-mota bakoitzerako eremu optimoak irizpide teknikoen eta ingurumen-irizpideen arabera banatuko dira.
A30	Siemens Gamesa Renewable Energy	Coordinación con los gestores de la red de distribución para el desarrollo de las infraestructuras de evacuación de los proyectos de generación que pudieran ser usadas para reforzar la red de distribución en zonas rurales que presenten problemas de suministro	Oinarrizko Dokumentuak egungo banaketa-sareak aprobetxatzeko printzipioaren aldeko apustua egiten du eta horrela mantenduko da LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
A31	Siemens Gamesa Renewable Energy	El PTS debería coordinarse con otras normas para permitir modificar los usos del suelo y la ordenación del territorio de modo que se pueda agilizar la implantación de la generación renovable de forma ágil. Si no se hace así se genera inseguridad jurídica y se alargan enormemente los plazos de tramitación	LPSaren idazketan sartzen ari dira (eta lanketa- zein onarpen-fase guztietan sartzen jarraituko dira) lurraldearen plangintza eta antolamendua egiteko indarrean dauden tresnetan (LAGak, LPPak, LPSak...) eta espazio eta balio kulturalak eta naturalak babestekoetan jasota dauden elementu esanguratsu guztiak , baita, nahiz eta formalki onartuta egon ez, lantze-prozesu aurreratuan dauden beste tresna batzuk ere
A32	Legazpiko Udala	Nos parece adecuado el planteamiento definiendo los diferentes tipos de energía	Oinarrizko Dokumentua egiteko berriztagarrien mota guztiak adimenez aprobetxatzeko printzipioa kontuan hartu da eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan ere
A33	Legazpiko Udala	En la Biomasa incluiría las distintas clasificaciones de los materiales y sus aportes caloríficos para valorar si es mejor los de km 0 o otros	Proposamena lan-ildo gisa interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A34	Zumaiako Udala	Energía kontsumoa murriztearen garrantzia gehiago azpimarratu beharko litzatekeela iruditzen zait	Proposamena lan-ildo gisa interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A35	Confebask	Es un escenario con enfoque de futuro, entre otras razones, porque aboga por el desarrollo no sólo de tecnologías maduras sino también de experimentales o en vías de desarrollo. Muy positivo. En este sentido, vemos que el escenario puede propiciar una oportunidad de crear una red de empresas y centros tecnológicos que estén en la vanguardia a nivel mundial en el desarrollo y venta de estas tecnologías (se abren nuevas oportunidades de negocio)	Aukera hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan ere
A36	Confebask	De cara a favorecer estas oportunidades, la política activa en energías renovables tendría que ordenarse o integrarse de alguna forma con otras como la política en Formación, Emprendimiento y Empleo	Proposamena lan-ildo gisa interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A37	Confebask	Frente al escenario tendencial, el escenario B.4. es el que mejor nos alinea como País ante las nuevas tendencias de la política energética, climática y medioambiental de la UE. Además, nos permite trabajar y transformar no sólo el modelo energético del tejido empresarial (especialmente industrial) sino también el modelo energético de nuestros pueblos y ciudades. Por lo tanto, el escenario nos resulta más inclusivo porque compromete a toda la sociedad vasca	Agertoki hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta, gehienek babesa duenez, eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan ere
A38	Confebask	Además, resulta interesante que se considere la diversificación energética como alternativa frente a otras opciones primando aquellas que mejor se adapten al entorno y sector o colectivo afectado	Proposamena lan-ildo gisa interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
A39	Barrundiako Udala	Autokontsumoa gehituta zenbait teknologia dituzten industri ekoizpeneko energi instalazio berriztagarrien sustapena	Proposamena lan-ildo gisa interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A40	Barrundiako Udala	Dauden instalazio berriztagarrien hobekuntza, teknologiatik zuzenduta	Egun dauden instalazioak berrindartzea Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren funtsezko ataltzat hartu da
A41	Barrundiako Udala	Sistema energetikoaren deskarbonizazioa helburu izanda, biztanleen artean kontratatutako potentziak erregulatzearen pedagogia eta aukera ematea	Proposamena lan-ildo gisa interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A42	Barrundiako Udala	Energi kopuruaren beharra argitu baloratu eta hau asetzeko proiektuak bideratu, gaur egun dimensionatuegia bait dago	Gai hori LPSaren gai-irismenetik kanpo geratzen da
A43	EH Bildu Trebiñu	Tener en cuenta la alternativa de comunidades energéticas	Autokontsumoa Oinarrizko Dokumentuan proposatutako politikaren mixaren ataltzat hartu da. Komunitate energetikoei buruzko aipamen zehatza interesgarria izan daiteke lan-ildo moduan, baina LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A44	Villabonako Udala	Proposamenarekin ados egonda ere, bertako industriari oinarritutako teknologia bultzatzea hartu behar da kontuan. Hau da, bertako industriaren ekoizpena lehenesteko mekanismoak bilatu eta baliatu behar dira. Modu zuzenean ezinezkoa balitz zeharka	Gai hori kontuan hartu da proposatutako hautabidean, zeren eta barne hartzen baitu etorkizunerako aukera izan daitezkeen teknologien I+G+Bren sustapena
A45	Villabonako Udala	Energia fotovoltaikoari eman behar zaio bultzada nagusia	Gai hori LPSaren zuzeneko gai-irismenetik kanpo geratzen bada ere, Aurrerapen Dokumentuan mota horretako instalazioak kokatzeko moduko eremu optimoak zehaztuko dira
A46	Villabonako Udala	Biltegitratze sistemen integrazio mekanismoak eta hauek Komunitate Energetikoetan sortu ditzaketen ereduak aztertu eta bultzatu behar lirateke	Biltegitratze-sistemek ez dute lurralde-eraginik eta LPSaren eta zonifikazioaren xede diren energia sortzeko instalazioen eranskintzat jotzen dira
A47	Villabonako Udala	Biomasaren erabilerarekin kontu handia izan behar da. Egurrak lehen biritza ona izan dezake material bezala eta biomasara debalututako egurra bideratu beharko genuke	Gai hori LPSaren gai-irismenetik kanpo geratzen da.
A48	Hainbat eragile	Proposamen alternatiboa: autokontsumoa + hainbat teknologia dituzten industria-ekoizpeneko energia-instalazio berriztagarrien mix sustapena, dauden instalazio berriztagarrien hobekuntza teknologikoan zentratutako estimuluarekin batera (B.1 eta B.4 aukeren batura) / Propuesta alternativa de "política a seguir" para garantizar el despliegue ordenado de las renovables sobre el territorio: Fomento de autoconsumo + mix instalaciones energéticas renovables de producción industrial con diversas tecnologías junto con el estímulo centrado en mejora tecnológica de las instalaciones renovables existentes (suma de alternativas B.1 y B.4)	B.4 hautabideak autokontsumoa eta egungo instalazio berriztagarrien hobekuntza teknologikoa hartzen ditu barne. Aurrerapen Dokumentuan hobetuko da Oinarrizko Dokumentuko idazketa, argiagoa izan dadin.

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
A49	Hainbat eragile	EAEko sistema energetikoaren deskarbonizazioa helburu, beharrezkoa da "jarraitu beharreko politika" honetan argi eta garbi zehaztea zein izango den autokontsumoko sistemen bitartez lortuko den potentzia instalatuaren portzentajea, ekoizpen industrialeko mix energetikoaren bitartez lortuko den potentzia instalatuaren portzentajea eta martxan dauden azpiegitura ezberdinen repotenziazioaren bitartez lortuko den potentzia instalatuaren portzentajea ere / Es necesario desarrollar la "política a seguir" concretando los porcentajes de potencia a instalar en base a sistemas de autoconsumo, mix de instalaciones energéticas renovables de producción industrial desagregadas por tipo de fuente, incluso especificando la capacidad de repotenciación de instalaciones actualmente existentes, todo ello inserto en un horizonte de descarbonización del sistema energético	Gai hori LPSaren gai-irismenetik kanpo geratzen da
A50	Eguzki Talde Ekologista	Uno de los objetivos prioritarios del modelo energético es la reducción del consumo; sin embargo, en la alternativa seleccionada (B4) se abre la posibilidad a que el consumo siga creciendo, "y la demanda de la energía siga creciendo". Por tanto desde nuestra agrupación instamos a adoptar políticas que fomente la reducción del consumo	Proposamena lan-ildo moduan interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
A51	Urnietako Udala	1.- Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailari eskatzea areagotu dezala tokierakundeek arteko lankidetzeta eta laguntza indartzeko zeregina, ahalik eta proiektu gehien berraktibatzeke. 2.- Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailari eskatzea berma dezala "gauzatu energia" programara bideratutako baliabideak zuzenean iritsiko direla euskal udalerrir guztietara, eta nahikoa izango direla tokiko ekimenak bultzatzeko. 3.- Gure lurralde historikoko Foru Aldundiari eskatzea Udalak gaitu ditzala "gauzatu energia" programarekin zorpetu daitezen, beharrezko inbertsioak egiteko beharrezkoa bada. 4.- Eusko Jaurlaritzari eskatzea jarrai dezala energia berriztagarrien instalazio berrien alde Egiten / 1.- Solicitar al Departamento de Desarrollo Económico, Sostenibilidad y Medio Ambiente que intensifique la tarea de reforzar la colaboración y el acompañamiento a las entidades /locales con el objetivo de reactivar el máximo número de proyectos posible. 2.- Instar al Departamento de Desarrollo Económico, Sostenibilidad y Medio Ambiente a que garantice que los recursos destinados al programa "Gauzatu energía" lleguen de manera directa al conjunto de los municipios vascos y sean suficientes para impulsar iniciativas locales. 3.- Requerir a la Diputación Foral de nuestro Territorio Histórico a que habilite a los Ayuntamientos para endeudarse con el programa "Gauzatu energía" en caso de que sea necesario para acometer las Inversiones necesarias. 4.- Pedir al Gobierno Vasco que prosiga apostando por nuevas instalaciones de energías renovables	Gai hori LPSaren gai-irismenetik kanpo geratzen da

ZONIFIKAZIO-IRIZPIDEEI buruz jaso diren ekarpenak

OHARRA: Ekarpenak hitzez hitz jaso tzen dira hemen, (*) bidez markatutakoak izan ezik. Halaber, egin diren hizkuntza berean jasotzen dira

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B01	ENBA	Desde ENBA consideramos que, además de criterios medioambientales propiamente dichos, debiera valorarse la afección de las implantaciones a los suelos agrarios, muy especialmente a los de alto valor agrológico por lo que, planteamos la necesidad de que este PTS de EERR se coordine con lo recogido en el PTS agroforestal y que las instalaciones en suelo No urbanizable se vean obligadas a la aplicación del protocolo de Evaluación de la Afección Sectorial Agraria, según el documento D anexo I, Instrumentos de Actuación, de este PTS agroforestal	LPSaren idazketan sartzen ari dira (eta lanketa- zein onarpen-fase guztietan sartzen jarraituko dira) lurraldearen plangintza eta antolamendua egiteko indarrean dauden tresnetan(LAGak, LPPak, LPSak...) eta espazio eta balio kulturalak eta naturalak babestekoetan jasota dauden elementu esanguratsu guztiak , baita, nahiz eta formalki onartuta egon ez, lantze-prozesu aurreratuan dauden beste tresna batzuk ere.
B02	Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintzaren eta Hiri Agendaren Zuzendaritza	Se considera que la futura definición de emplazamientos ha de venir avalada por estudios proporcionados y actualizados, contemplando al menos las afecciones en materia de paisaje, visuales y patrimonio	Elementu horiek kontuan hartu dira Oinarrizko Dokumentua egiteko eta, orobat, kontuan hartuko dira Aurrerapen Dokumentua eta LPSaren lanketari lotuta dauden ingurumen-dokumentuak egiteko.
B03	Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintzaren eta Hiri Agendaren Zuzendaritza	Se considera necesario contemplar con mayor profundidad el desarrollo de propuestas offshore en medio marino y conocer los objetivos de energía renovable que se plantean obtener con tal técnica	Kasu honetan, eskumena estatuarena da; beraz, gai hori ezin da LPSaren bidez arautu.
B04	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	Ampliación de criterios. Parece que el principal criterio es el medioambiental (es decir, impacto + optimización de recurso disponible). Dado que en esa forma de zonificación intermedia (entre desarrollista y conservacionista) se quiere destacar la sostenibilidad, sería interesante incluir criterios económicos y, sobre todo, sociales, en el método de zonificación. Es verdad que esto se señala en el párrafo de justificación de esta forma de zonificación de la página 29 (33 del pdf) del documento base (i.e. beneficios asociados), pero creo que dar más protagonismo a estos factores podría reforzar la justificación de esta opción intermedia. Es decir, que a la hora de establecer las zonas, se tengan en cuenta similitudes socioeconómicas	LPS honek ezin die errentagarritasun-irizpideei heldu, zeren eta, irizpide horiek proiektu jakinei lotuta eta, kasu askotan, teknologia erabilgarrien garapenaren aurrerapenak oso baldintzatuta egoteaz gain, LPSaren indarraldian zehar eboluzionatu baitaiteke teknologia horien eta energia-merkatuko beste elementu batzuen bilakaeraren arabera.
B05	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	Búsqueda de sinergias. Una posibilidad es que aquellos proyectos ubicados en zonas que no se permitirían desde una perspectiva "conservacionista" pero sí en la perspectiva de sostenibilidad, dediquen parte de sus beneficios a la conservación del medio natural en cuestión. Sería una forma de paliar el impacto sin dejar de instalar capacidad renovable. De manera más amplia, podría ser también para repercutir en patrimonio o colectivos sociales, según el caso; o de una manera indirecta, el caso de la agrofotovoltaica es un ejemplo de búsqueda de sinergias	Proposamena lan-ildo moduan interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B06	Orkestra-IVC, Deustuko Unibertsitatea	En el planteamiento, la repotenciación parece que se deja bastante de lado, es decir, hay problemas que llevan a no plantear una repotenciación, pero igual se podría dismantelar un parque y montar uno nuevo en un lugar que ya estaba ocupado, aunque está claro que habrá nuevas necesidades de infraestructura	Berrindartzea proposatutako mix estrategikoan kontuan hartu bada ere, agian, Oinarrizko Dokumentuaren idazketan ez da behar bezain argi geratu; beraz, idazketa hori hobetu egingo da LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.
B07	SPRI	Entendemos que se trata de la propuesta más razonable, porque considera las casuísticas de los diferentes lugares, al mismo tiempo que aplica el principio de precaución ambiental	Izan ere, irizpide horiei eutsiko zaie LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.
B08	EHU/UPV	Maximizar la protección de los espacios protegidos	Irizpide hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.
B09	IHOBE, Udalsarea 2030en Idazkaritza Teknikoa, udalerrri jasangarrien euskal sarea	Además de contemplar todas las estrategias y otros instrumentos de planificación existentes a nivel autonómico citados en la reunión, habría que considerar y coordinar el PTS-ER con la Estrategia de Protección del Suelo 2030 que está en desarrollo, con un enfoque del Suelo como recurso a salvaguardar. Ya que los servicios que prestan los ecosistemas del suelo son indispensables entre otros procesos, en la regulación de la calidad del agua y en los procesos climáticos globales	LPSaren idazketan sartzen ari dira (eta lanketa- zein onarpen-fase guztietan sartzen jarraituko dira) lurraldearen plangintza eta antolamendua egiteko indarrean dauden tresnetan(LAGak, LPPak, LPSak...) eta espazio eta balio kulturalak eta naturalak babestekoetan jasota dauden elementu esanguratsu guztiak , baita, nahiz eta formalki onartuta egon ez, lantze-prozesu aurreratuan dauden beste tresna batzuk ere.
B10	BFA Ingurumenaren Zuzendaritza Nagusia	Perspectiva con sostenibilidad ambiental, que garantiza la preservación del patrimonio natural, la biodiversidad y minimice la afECCIÓN sobre el paisaje	Irizpide horiek kontuan hartu dira Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaie LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.
B11	BFA Ingurumenaren Zuzendaritza Nagusia	Se deben considerar las infraestructuras verde-azules, como valor territorial y condicionante superpuesto de las DOT	Elementu horiek kontuan hartu dira Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaie LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.
B12	BFA Ingurumenaren Zuzendaritza Nagusia	Los criterios deben tener un enfoque tanto zonal como horizontal, para no dañar comunidades o poblaciones de la biodiversidad amenazada que estén dispersas en el territorio	Irizpide horiek kontuan hartu dira Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaie LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan.
B13	BFA Ingurumenaren Zuzendaritza Nagusia	Incidir en el potencial de uso de las cubiertas vacantes tanto en el medio urbano como industrial, y la generación de comunidades energéticas y el autoconsumo	Irizpide hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan. Komunitate energetikoei dagokienez, proposamena interesgarria izan daiteke lan-ildo moduan, baina LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da
B14	ENHE	Energia berritzaileen aldeko jarrera dugun arren, ez dugu onartzen lur natural gehiago artifizializatzerik (ez nekazal-abeltzaintza lurrak, ezta potentzialki izan daitezkeenak ere)	Irizpide hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan
B15	ENHE	Guk planteatzen dugun alternatiba da: dagoeneko artifizializatuta dauden lurretan jartzea (hiri, herri, industria eremuetan)	Irizpide hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B16	Etxebizitza, Lurzoru eta Arkitektura Zuzendaritza. Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Saila	Para la progresiva implantación del District Heating a nivel municipal, el Plan puede ser un impulso para la adopción de estos sistemas si zonifica los entornos urbanos como zonas óptimas netas para esta tecnología y establece políticas y recomendaciones para el fomento de este tipo de energía renovable en dichos entornos	Proposamena lan-ildo moduan interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da; zeren eta, esku-hartzetarako ez baitute lurraldean eraginik izaten lurzoruaren ikuspegitik
B17	Etxebizitza, Lurzoru eta Arkitektura Zuzendaritza. Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Saila	En el documento base se indica expresamente "las energías de autoconsumo al instalarse en edificaciones existentes y de nueva construcción (en cubierta o dentro de los límites de la superficie ocupada por la actividad económica), no precisarán del establecimiento de zonas aptas ni de reservas del suelo.", cuando la clasificación de esas zonas como zonas óptimas para el establecimiento de energía fotovoltaica puede contribuir al impulso de esta forma de EERR	Proposamena lan-ildo moduan interesgarria izan daitekeen arren, LPS honen gai-irismenetik kanpo geratzen da; zeren eta, esku-hartzetarako ez baitute lurraldean eraginik izaten lurzoruaren ikuspegitik
B18	IHOBE	Además de la normativa y planificación expuesta en presentación se considera interesante tener en cuenta la Estrategia de Biodiversidad de Euskadi y la Estrategia de protección del Suelo, está última en su fase final de elaboración	LPSaren idazketan sartzen ari dira (eta lanketa- zein onarpen-fase guztietan sartzen jarraituko dira) lurraldearen plangintza eta antolamendua egiteko indarrean dauden tresnetan(LAGak, LPPak, LPSak...) eta espazio eta balio kulturalak eta naturalak babestekoetan jasota dauden elementu esanguratsu guztiak , baita, nahiz eta formalki onartuta egon ez, lantze-prozesu aurreratuan dauden beste tresna batzuk ere.
B19	IHOBE	El trabajo con los agentes locales en aquellas zonas donde se vayan a poder desplegar las renovables es un aspecto importante para vencer las barreras a su implantación	Alderdi hori Partaidetza Planean aurreikusita dago eta Aurrerapen Dokumentuari dagokion partaidetza-fasean heldu egingo zaio. Izan ere, une horretan Oinarrizko Dokumentuan jasotako irizpideak lurralde-antolamendura eramango dira
B20	IHOBE	Garantizar que las instalaciones renovables ubiquen en emplazamientos compatibles con la ordenación del territorio, planeamiento y con la preservación de los recursos naturales de la zona	Irizpide hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan
B21	Nekazaritza Saila – Arabako Foru Aldundia	A la hora concretar la zonificación se ha de tener especialmente en cuenta la actividad agraria. No ha de desarrollarse este tipo de energías a costa del abandono de la actividad. Sólo se han contemplado aspectos medioambientales y culturales	Irizpide hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan, LPSek adierazitakoa jaso baita.
B22	Nekazaritza Saila – Arabako Foru Aldundia	Han de respetarse las disposiciones ya existentes en los PTS vigentes. Especial mención a los suelos clasificados como de Alto valor estratégico y Paisaje Rural de Transición por el PTS Agroforestal	Tresna horiek kontuan hartu dira Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaie LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B23	Siemens Gamesa Renewable Energy	Es importante tener presente en la zonificación habilitar pasillos para las infraestructuras de evacuación que interconectan las zonas aptas para implantación de proyectos energéticos con los nudos de la red de transporte y distribución a los que tienen que conectarse o, al menos, indicar cómo se va a gestionar esto	Gai hori LPSaren irismenetik kanpo geratzen da
B24	Siemens Gamesa Renewable Energy	Definir con precisión las zonas aptas para instalación de generación sin áreas de transición que generan inseguridad jurídica (criterio pasa/no pasa)	Aurrerapen Dokumentuak argi zehaztuko ditu lurralde-inplikazioko instalazio-mota bakoitzerako lehentasunezko eremuak eta baztertutako eremuak. Hala ere, proiektu bakoitzaren banakako azterketa egin behar izaten jarraituko da.
B25	Siemens Gamesa Renewable Energy	Determinar claramente que en zonas no aptas para instalar generación se permitirán obras menores para llegar a las zonas que sí son aptas. Típicamente, ampliación de curvas, mejora de viales, etc, que permitan el paso de grandes transportes pesados (aerogeneradores, transformadores)	Gai hori zonifikaziorako aurreiazko baldintzetan sartuko da
B26	Legazpiko Udala	Nos parece adecuado incluir aspectos medioambientales para decidir el tipo de instalación	LPSan aurreikusitako zonifikazioa energia bakoitzerako egingo da. Era berean, energia-mota bakoitzerako zehaztuko dira proiektu bakoitzaren ingurumen-inpaktuari buruzko azterlanetan eska daitezkeen gutxiengo edukiak.
B27	Zumaiako Udala	Lehen esan dudan bezala, energia kontsumoaren murrizketa handia lortuz gero ikuspegi jasangarriaren eta kontserbazionistaren arteko erdibideko ikuspegi bat egon daiteke	Irizpide hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan
B28	Confebask	De las alternativas que se proponen la B 4.2 Perspectiva Sostenible busca un equilibrio entre el cuidado de la biodiversidad, el medioambiente, el territorio y la política energética con visión de futuro y acorde con las tendencias europeas. De ahí que nos resulte razonable y adecuado este planteamiento	Printzipio hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan
B29	Confebask	Además, la pretensión de ordenar de forma que permita mejorar la seguridad jurídica de los interesados y afectados resulta hace que nos resulte la opción más adecuada	Printzipio hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan
B30	Confebask	Además, un modelo ordenado, sostenible e integrado como el que se pretende desplegar, previsiblemente, facilitará la promoción privada y atraerá inversiones de valor añadido	Printzipio hori kontuan hartu da Oinarrizko Dokumentua egiteko eta eutsi egingo zaio LPSa egiteko hurrengo dokumentuetan

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B31	Hainbat eragile	B.4.2 "ikuspegi jasangarria" alternatibak ez du behar bezala zehazten zein izan beharko liratekeen eskusio-eremuak, eta ez ditu definitzen energia berriztagarrien LAPean ezarritako garapen jasangarriaren helburua betetzeko eremu optimoak garatzeko irizpideak. Horrez gain, sistema energetiko berriztagarrien hedapenean izan beharreko kontrol publiko zein irizpide demokratikoa ere erabat mugatzen du ekimen pribatuaren interesen mesedetan / La alternativa B.4.2 "perspectiva sostenible" no concreta de manera adecuada cuáles deberían de ser las zonas de exclusión ni define los criterios de desarrollo de zonas óptimas para el cumplimiento del objetivo de un desarrollo sostenible establecido en el PTS de Energías renovables. Además de lo anterior, se limita el control público y el carácter democrático necesario en el desarrollo de sistemas de energías renovables fomentando la iniciativa e interés privados	Zehaztaper hori (bazterketa-eremuak eta eremu optimoak garatzeko irizpideak) Aurrerapen Dokumentuan egingo da. Gure ustez, kontrol publikoa sendotu egiten da berriztagarri-mota bakoitza non jar daitekeen eta non ez argitzean eta proiektuetarako irizpide argiagoak ezartzean.
B32	Hainbat eragile	Energia Berriztagarrien LAPak xehetasunez zehaztu behar ditu EAEn energia berriztagarriko sistemak garatzeko eremu optimoetan egon daitezkeen kokaleku guzti-guztiak / El PTS de Energías Renovables debe detallar pormenorizadamente todos y cada uno de los emplazamientos incluidos en las zonas óptimas de desarrollo de sistemas de energías renovables en la CAPV	LPSak hautatuko ditu lurralde-intzidentzia handiena duten energietarako eremu optimoak (eguzki-energia fotovoltaikoa eta eolikoa), baina ez du kokalekuen xehetasuna baloratuko. Izan ere, gai hori egokiagoa da proiektu-faserako eta horri dagokion ingurumen-inpaktuaren ebaluaziorako
B33	Hainbat eragile	Eskusio eremuei dagokionez, parke eolikoak eta ingurune naturalean antzeko inpaktuak sortzen dituzten energia ekoizteko beste azpiegitura industrial guztiak ezartzeko debeku espresuak dauzkaten eskusio-gunetzat hartuko dira hurrengoak: Europako Natura 2000 Sarean sartutako eremuak, deklaraturata edo deklaratzeko proposaturak dauden Natura-parke eta Biotopo babestuak, Interes Berezia duten Paisaia Eremu babestuak, desagertzeko arriskuan dauden hegazti harraparien habiak egiteko eremuak (2 km-ko eremuak habiak egiteko guneen inguruan), desagertzeko arriskuan dauden espezieentzat interes berezikotzat jotako eremuak eta Europako hegazti nekrofagoen eta bere elikadurarako interes bereziko eremuak / Zonas de Especial Conservación y Zonas de Especial Protección para Aves pertenecientes a la Red Ecológica Europea "Natura 2000", los Biotopos Protegidos o Parques Naturales declarados o propuestos para su declaración, los ámbitos catalogados "Paisajes Singulares o Sobresalientes" y "Áreas de Especial Interés Paisajístico", así como las zonas de nidificación de aves rapaces amenazadas (ámbitos de 2 km en torno a los puntos de nidificación), áreas declaradas de interés especial para especies de fauna silvestre catalogadas como "en Peligro de Extinción" y las áreas declaradas de interés especial para aves necrófagas de interés comunitario y zonas para su alimentación se consideran como zonas de exclusión para la implantación de parques eólicos y por extensión para todas aquellas otras centrales de producción de energía que generan impactos de similar magnitud sobre el medio natural	Zonifikazio bat egingo da bazterketa-irizpideak aplikatuz, babes konkurrenteko figuren analisia oinarri eta babesaren printzipioa aplikatuz.

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B34	Hainbat eragile	Eraikinik gabeko zentral fotovoltaikoak (eguzki-baratzeak) instalatzeko kokalekuei dagokienez, lehen deskribatutako eremuez gain, % 20tik gorako malda duten lurrak eta "Balio Estrategiko Handiko Nekazaritza eta Abeltzaintza eta Landazabala" gisa sailkatutako lurrak babestuz eta, beraz, eguzki-baratzeak instalatzeko debeku espresuak dauzkaten eskusiogunetzat hartuko dira / En lo que se refiere a los emplazamientos para instalar centrales fotovoltaicas exentas de edificaciones (huertos solares) se excluyen, además de las zonas descritas anteriormente, los terrenos con pendientes superiores al 20% y las tierras clasificadas como "Agroganadera y Campiña de Alto Valor Estratégico" se considerarán protegidos y, por tanto, excluidos para la instalación de huertos solares"	Zonifikazio bat egingo da bazterketa-irizpideak aplikatuz, babes konkurrenteko figuren analisia oinarri eta babesaren printzipioa aplikatuz
B35	Hainbat eragile	Eremu optimoei dagokienez, energia berriztagarrien arloko helburuak betetzeko, lehenasuna eman beharko zaie kokaleku antropizatuagoetan, irisgarriagoetan eta, oro har, ekologiaren nahiz paisaiaren ikuspegitik inpaktu txikiagokoak diren energia ekoizteko zentralak eraikitze kokalekuei: tarteko eta mendi-hegal erdiko koten kokalekuak, mendi baxuak eremu eraldatuenetan, industria-eremuak eta garraio elektrikoko sare nagusien eta energia-eskariaren inguruko eremuak, etab. / Para el cumplimiento de los objetivos en materia de energías renovables, habrán de priorizarse aquellos emplazamientos para la construcción de centrales de producción de energía en localizaciones más antropizadas, accesibles y que en general resultan ser menos impactantes tanto desde el punto de vista ecológico como desde el paisajístico: ubicaciones en cotas intermedias y de media ladera, montes bajos en zonas más alteradas, áreas industriales y ámbitos próximos a las redes principales de transporte eléctrico y a las áreas de demanda y consumo energético, etc.	Zonifikazio bat egingo da bazterketa-irizpideak aplikatuz, babes konkurrenteko figuren analisia oinarri eta babesaren printzipioa aplikatuz Halaber, zonifikazio positiboa egingo da, oztoporik ez duten eta, aldi berean, beharrezko baliabideak dituzten eremu optimoak identifikatuz.
B36	Eguzki Talde Ekologista	Se debe compatibilizar en tiempo real la generación de un mix de energías renovables y la protección de los ecosistemas naturales y la vida salvaje: bosques, montañas, ríos, estuarios, subsuelo y medio marino. No sería aceptable un PTS que eternice las afecciones de las instalaciones energéticas, aunque sean de vocación renovable, en suelos, hábitats naturales, agua, fauna y flora, y procesos ecológicos	Gure ustez, hautabide jasagarriak behar bezala jasotzen ditu printzipio horiek

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B37	Eguzki Talde Ekologista	Existen diferentes e importantes presiones y amenazas del sector energético sobre el patrimonio natural y la vida salvaje que acoge • ríos: energía hidráulica • océanos: eólica marina offshore • montañas, bosques y pastizales: eólica terrestre y biomasa	Izan ere, presio eta mehatxu horiek ekiditea da LPSaren helburua. Horretarako, Aurrerapen Dokumentuak argi zehaztuko ditu lurralde-inplikazioko instalazio-mota bakoitzerako lehentasunezko eremuak eta baztertutako eremuak. Hala ere, proiektu bakoitzaren banakako azterlana egin behar izaten jarraituko da.
B38	Eguzki Talde Ekologista	Hace ahora 11 años, en 2010, se propuso la declaración de la área marina protegida de Uliia-Jaizkibel, por parte de dos entidades científicas: la organización internacional de conservación marina Oceana, y el Colegio Oficial de Biólogos de Euskadi (COBE). Uliia-Jaizkibel acoge numerosos hábitats naturales y especies protegidos en la Directiva Hábitats. La propuesta alcanza a proponer igualmente la creación de un corredor ecológico marino de carácter internacional que una los siete espacios marinos de la Red Natura 2000 marina de Lapurdi, en el País Vasco norte, con Gipuzkoa (Biarritz-Donostia). El Gobierno Vasco a fecha de hoy se encuentra elaborando estudios sobre el carácter concluyente de los altos niveles de biodiversidad marina de esta área. Biodiversidad: las propuestas definitorias de nuevas ubicaciones de instalaciones energéticas deben de ir precedidas en el caso marino de la declaración de áreas protegidas en la Red Natura 2000 del litoral, medio pelágico intermedio y alta mar de la costa de Gipuzkoa y de Bizkaia. La protección marina es una asignatura pendiente en la CAPV, siendo una importante laguna a escala comunitaria	Itsas-espazioaren antolamendua ez da energia berriztagarrien LPSaren eskumenekoa
B39	Eguzki Talde Ekologista	Por otro lado, en el medio terrestre existe una elevada desidia institucional en la aplicación de las medidas de conservación aprobadas en los planes de gestión vigentes en la Red Natura 2000. La política forestal intensiva de la CAPV, gran destructora de hábitats de bosques, es una amenaza persistente que goza del amparo no sólo del lobby forestal, sino también de Lakua y DDFF. Este PTS podría devenir en la puntilla para numerosos hábitats naturales terrestres y marinos amenazados, si no se enfoca correctamente y adopta una visión alineada con la Estrategia de la UE sobre Biodiversidad para 2030. Finalmente, la falta de conectividad ecológica en el medio fluvial de la CAPV alcanza unas elevadas proporciones, y esa responsabilidad se asigna a la energía de origen hidráulico. Ello genera el aislamiento de poblaciones de la fauna fluvial y su pobreza específica, al no poder acceder a importantes tramos de ríos las especies ícticas, incluyendo las que poseen fases de migración océano-río o río-río. En consecuencia, la "Alternativa B.4.2 Perspectiva sostenible", mediante las Zonas de Exclusión a contemplar por el PTS, debe incorporar un número importante de áreas naturales importantes para la conservación de la biodiversidad, incluida la actual Red Natura 2000 al completo. Especial atención merece el medio marino pendiente de incorporar a la Red de ENPs, como el caso de Uliia-Jaizkibel	Zonifikazio bat egingo da bazterketa-irizpideak aplikatuz, babes konkurrenteko figuren analisisa oinarri eta babesaren printzipioa aplikatuz

Zk.	Erakundea	Ekarpena	Balorazioa
B40	Makatzak Arratiako Ekologistak Elkartea + herritar 1 bere izenean	Como primera actividad de talleres y para garantizar que este despliegue cumpla con los objetivos de aumento de producción de energías renovables en Euskadi sea ordenada, respetando los intereses de la ciudadanía y acorde con la conservación de los valores ambientales y patrimonio cultural de Arratia, Igorre, Lemoa, Zornotza y Bizkaia, consideramos que los impactos de línea de alta tensión Güeñes-Itsaso en construcción son irreversibles e inaceptables y que ustedes deben tomar las medidas oportunas para paralizar este atentado ecológico y al mismo tiempo un desprecio a los valores ancestrales de Arratia y Bizkaia	Gai hori LPS honen irismetik kanpo geratzen da
B41	Makatzak Arratiako Ekologistak Elkartea + herritar 1 bere izenean	Pedimos que se respeten los lugares de especial valor paisajístico, natural y cultural, como es el caso de la zona del túmulo de Pagotxueta y el entorno de la ermita de Santa Marina de Aramotz	Oinarrizko Dokumentuan adierazten den bezala, paisaia-, natura- eta kultura-balio berezia duten espazio-mota horiek bazterketa-eremutzat hartuko dira Aurrerapen Dokumentuan